

Quins pressupostos necessita Catalunya?

David Cid

Malgrat entrem al mes de novembre el Govern de la Generalitat no ha presentat encara el seu projecte de pressupostos i sembla difícil que es puguin aprovar abans d'acabar l'any com s'havia compromès el mateix Govern. Un any més i serà el novè consecutiu que començarem amb pròrroga pressupostària. Per tant, ja anem tard.

Els grups parlamentaris sí que coneixem el marc pressupostari, ja que el Vicepresident del Govern i Conseller d'Economia el va presentar en una roda de contactes a mitjans de setembre. El Govern treballa amb una previsió de creixement del 2,7% del PIB per l'any 2019, aquest fet conjuntament amb els objectius del dèficit i la regla de despesa de la llei d'estabilitat pressupostària de PP i CiU, dibuixen els paràmetres dels pressupostos.

El Govern prepara **uns pressupostos amb 1.600 milions d'euros més de despesa respecte als pressupostos de l'any 2017**, la majoria dels quals, com ha reconegut recentment el Secretari General del Departament d'Economia, Albert Castellanos, ja estan compromesos, amb l'increment de retribucions del personal públic, l'ampliació del cos de docents, així com per aplicar la renda garantida de ciutadania.

De moment, el Govern només es compromet a fer només gestos purament simbòlics, en formació professional, taxes universitàries i educació de 0-3 anys, tal com ha afirmat el mateix Albert Castellanos.

Després de 8 anys de polítiques d'austeritat **no és moment de gestos simbòlics sinó de revertir tendències** i trencar amb les polítiques del passat. De la mateixa manera que l'acord de pressupostos de l'Estat entre Unidos Podemos i el Govern de Pedro Sánchez posa fi a l'època de retallades i pèrdua de drets iniciada el 2010 per el Govern Zapatero i consolidada de manera salvatge pels governs del PP i de Rajoy, ara a Catalunya es hora de deixar enrere les polítiques del Govern Mas i deixar de dir que tenim dels pressupostos més socials perquè d'una vegada per totes tinguem realment uns pressupostos socials de veritat. Cal doncs obrir una nova etapa.

La Generalitat té dos camins per disposar de més recursos i poder ampliar el seu marge de despesa per impulsar polítiques econòmiques que suposin canvis tangibles per la gent, cansada de discursos de sortida de la crisi que no arriben al seu dia a dia.

El primer són els **350M€ acordats per el mateix Vicepresident Pere Aragonés amb el Govern de Pedro Sánchez que estan inclosos en els pressupostos del 2019 de l'Estat**, per compensar el finançament de Mossos d'Esquadra i inversions en infraestructures fixats en la disposició addicional tercera de l'Estatut. Aquets recursos no estan sotmesos a la regla de despesa, fet que permetria augmentar la despesa de la Generalitat l'any 2019.

És perfectament comprensible l'impacte que suposen les injustes peticions de la Fiscalia en el judici als polítics catalans i a Jordi Sànchez i Jordi Cuixart. A nosaltres també ens interpel·len i més tenint present que uns dels encausats injustament és el company Joan Josep Nuet. Són una autèntica barbaritat i sens dubte allunyen les possibilitat de diàleg i solució. És evident que no hi va haver cap delictes rebel·lió, un fet que malgrat quedar-se curta, reconeix la mateixa advocacia de l'Estat i que ha provocat una reacció embogida de PP i C's. L'independentisme legítimament ha de prendre les seves pròpies decisions i caldrà respectar-les, es comparteixin o no, però caldrà explicar també que sense els pressupostos de l'Estat, el marge per a uns pressupostos socials a Catalunya es fa

pràcticament intransitable, a la vegada que es perden recursos, com per exemple congelar les tarifes de transport públic a l'AMB, amb 40M aconseguits per En Comú Podem.

La Generalitat pot impulsar mesures per a redistribuir la riquesa amb més impostos als rics

En segon lloc, després d'anys de crisi on la desigualtat s'ha disparat i les rendes més altes han crescut, i en un moment en què la banca i les grans empreses estan recuperant els seus beneficis i nivells de facturació similars o superiors a l'inici de la crisi, és imprescindible impulsar mesures per a redistribuir la riquesa a través de la fiscalitat, a més d'apujar els salaris, com es planteja amb als pressupostos generals de l'estat, amb l'increment del Salari Mínim a 900 euros.

La Generalitat té **competències en el tram autonòmic del IPRF i sobretot en l'impost de successions i donacions**. Cal, sens dubte, una reforma en aquests impostos per generar més ingressos i obtenir més recursos d'aquells que més han guanyat amb la crisi. El marge en les bonificacions en l'impost de successions és gran i permetria augmentar substancialment la seva recaptació, entre 150M€ i 300M€ aproximadament. Cal recordar que els nous ingressos generats a través de reformes fiscals permeten augmentar la despesa de la Generalitat, ja que no estan tampoc subjectes a la regla de despesa.

La **fiscalitat ambiental**, especialment amb l'objectiu de lluitar contra el canvi climàtic i finançar el transport públic també pot ser una font important d'ingressos. **L'impost sobre cotxes contaminants**, que el govern a través del Conseller de Territori i Sostenibilitat s'havia compromès a tenir en funcionament l'1 de gener del 2019, podria generar, segons la mateixa Generalitat, uns 153M€ anuals, i el govern té pendent el desplegament de totes les mesures fiscals que recull la llei de finançament del transport públic aprovada l'any 2015, com li estem reclamant de manera reiterada des de Catalunya en Comú Podem i s'ha aprovat en el Parlament a proposta nostra.

Alhora caldria implementar mesures per fer front a la desigualtat de gènere a nivell fiscal que afecta també en aquest camp a les dones.

Malgrat això de nou el Secretari General del Departament d'Economia ha afirmat públicament que no està disposat a posar en marxa nous impostos. Cal tenir present que tant **Catalunya com l'Estat tenen un pressió fiscal molt per sota de la mitja de la UE**. Per tant tenim marge.

L'esquerra té dos reptes aquest segle XXI: reduir les desigualtats i lluitar contra el canvi climàtic

L'esquerra ha de fer front a dos reptes especialment en aquest principi del segle XXI, la redistribució de la riquesa per reduir les desigualtats i la lluita contra el canvi climàtic. I no sembla que el govern malgrat la presència d'ERC situï aquests dos grans reptes com les seves principals prioritats. És al nostre entendre un greu error.

No és raonable que el Govern de Catalunya renunciï a més ingressos per fer front a les urgències socials i ambientals que tenim. Com dèiem no és moment de gestos, la gent reclama fets i recuperar drets. Rebaixar les taxes universitàries més altes de l'Estat, tornar a finançar adequadament l'educació 0-3 anys, implementar el decret d'escola inclusiva i la formació professional, enfortir l'atenció primària amb 850 nous metges i metgesses per recuperar els nivells abans de les retallades, augmentar la inversió en accés a l'habitatge, acabar amb els dèficits de les residències de

gent gran, desplegar de manera real la renda garantida de ciutadania, posar en marxa una veritable banca pública catalana, o retornar les pagues als funcionaris de l'any 2013 i 2014 amb un calendari raonable no poden esperar més.

Uns pressupostos que han de ser també correponsables amb els ajuntaments que en aquest anys de crisi han sostingut en solitari polítiques socials que eren competència de la Generalitat per exemple en **habitatge, contractes programes de serveis socials, beques menjador o educació 0-3 anys**.

És moment de trencar amb les tendències del passat, acabar realment amb les polítiques de retallades i obrir una nova etapa en polítiques econòmiques i ambientals, també a Catalunya. Aquest és el nostre objectiu. Redistribuir riquesa pe lluitar contra la desigualtat, també la de gènere, recuperar drets i lluitar contra el canvi climàtic. Aquestes són les línies mestres dels pressupostos que Catalunya necessita.

No seria raonable per tant que algú ens demanés que permetéssim l'aprovació d'uns pressupostos a Catalunya que no suposin trencar amb l'etapa de l'austeritat o que quedin molt lluny del canvi social, ambiental i de recuperació de drets que suposa l'acord aconseguit per Unidos Podemos i En Comú Podem al Congrés.

David Cid és diputat de Catalunya en Comú al Parlament de Catalunya.